

LLETRES

L'any Joan Perucho es reactiva amb l'inici del desconfinament

Litterarum Móra d'Ebre dedica dos espectacles a l'autor que va integrar el territori de cruïlla entre Catalunya, Aragó i València en el seu imaginari literari

Gandesa Oriol Gracià

La pandèmia va arribar al mes de març, just quan es donava el tret de sortida a la celebració del centenari del naixement de l'escriptor Joan Perucho (Barcelona, 1920 - 2003). Una pandèmia de la qual l'autor, en cas de ser viu, potser n'hauria tret suc literari, atret com estava per tot allò diabòlic, misteriós i obscur. Ara que el desconfinament avança, un dels autors més ebrencs de la literatura catalana del segle passat -malgrat que nascut fora del nostre territori- podrà rebre molts dels homenatges que els darrers dos mesos el coronavirus havia escatimat.

De fet, quan a la segona meitat dels anys cinquanta Perucho va arribar a Gandesa per a fer-se càrrec del jutjat de primera instància i instrucció, hi va trobar un territori també enrarit i amb un panorama encara més desolador que el d'una pandèmia: un poble, encara, amb cases enderrocades per les bombes de la guerra civil i una societat que tot just començava a aixecar el cap després del conflicte. I precisament, el contacte amb unes



A l'esquerra, el vi que porta el nom de l'escriptor, Joan Perucho (imatge de la dreta) que l'Escola Agrària i l'Ajuntament de Gandesa han creat per celebrar el seu centenari.



terres que havien patit com pocs la guerra va impactar en l'esperit de l'autor i la seua literatura. L'exposició *Vampirs a Gandesa! Les històries naturals de Joan Perucho*, impulsada per la Institució de les Lletres Catalanes (ILC), que s'havia d'inaugurar al mes de març al Museu Memorial de la Batalla de l'Ebre de Gandesa, hi arribarà a la segona meitat d'estiu (la data concreta encara no està tancada) i prendrà com a eix articulador la Guerra Civil, un conflicte que va marcar l'obra de Perucho. La mostra serà

el plat fort d'un centenari, que ha trampejat com ha pogut els primers mesos de confinament. A l'abril ja es va presentar -telemàticament- el llibre *Joan Perucho a Gandesa*, d'Àngels Cid i Marc Jornet, mentre que l'Escola Agrària preparava un vi dedicat a l'autor.

BONA LITERATURA I BON VI DE LA TERRA ALTA Com a gastrònom i bon vivand, Joan Perucho tenia clar que la cuina mediterrània no es pot entendre sense un bon vi a taula. "El

producte més excels de la Terra Alta és el vi. És generós i poètic, imaginatiu i amb el perfum dels cels", va escriure. Amb el vi negre terratí "hom queda amb els ulls encesos i fred s'allunya", també va dir. I amb l'excusa d'aquestes i altres paraules similars, l'Ajuntament i l'Escola Agrària de Gandesa han volgut celebrar el centenari del naixement de l'escriptor amb un vi que porta el seu nom. **"Buscàvem un vi contundent, una mica salvatge i irreverent, com el caràcter de Perucho. I per això hem**

fet un vi de gamatxa negra, amb llevats autòctons. L'hem passat cinc mesos per berrica i ja en porta sis a la botella. Respira tota la potència de la gamatxa i de la literatura de l'escriptor", comenta Antoni Cutrona, director de l'Escola Agrària de Gandesa content del resultat. Un resultat que llueix encara més amb les etiquetes que ha dissenyat Laia Domènech. D'este vi només se'n faran un centenar de botelles, per a servir en actes institucionals.

PERUCHO A LITTERARUM MÓRA D'EBRE

Perucho va començar a treballar de jutge el 1948 i a les Borges Blanques. Va passar per Banyoles i Móra d'Ebre en un període molt curt fins que el 1957 el van destinar a Gandesa per un període de deu anys. Per això, les celebracions del seu centenari no podien faltar a la programació de la 13a edició de Litterarum Móra d'Ebre, que ahir va donar el tret de sortida en format digital. Ahir a la tarda el també poeta Josep Pedrals hi va presentar l'espectacle *El mèdium inspirat* en l'obra homònima de Perucho. **"Tot i ser conegut pels seus tractats i novel·les d'erudició i misteri, des dels vampirs als espies, Joan Perucho va escriure un bon grapat de volums de poesia on s'esplaiava en la seva íntima relació amb el món i els seus fantasmes"**, va explicar Pedrals. Qui encara tinga curiositat per submergir-se en l'imaginari de l'autor, en té una nova oportunitat este diumenge a les 11 h, dins Litterarum petits, en què s'oferirà un tast de l'espectacle *Botànica oculta*, d'Arnau Colom, també inspirat en textos de Perucho. ■